

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

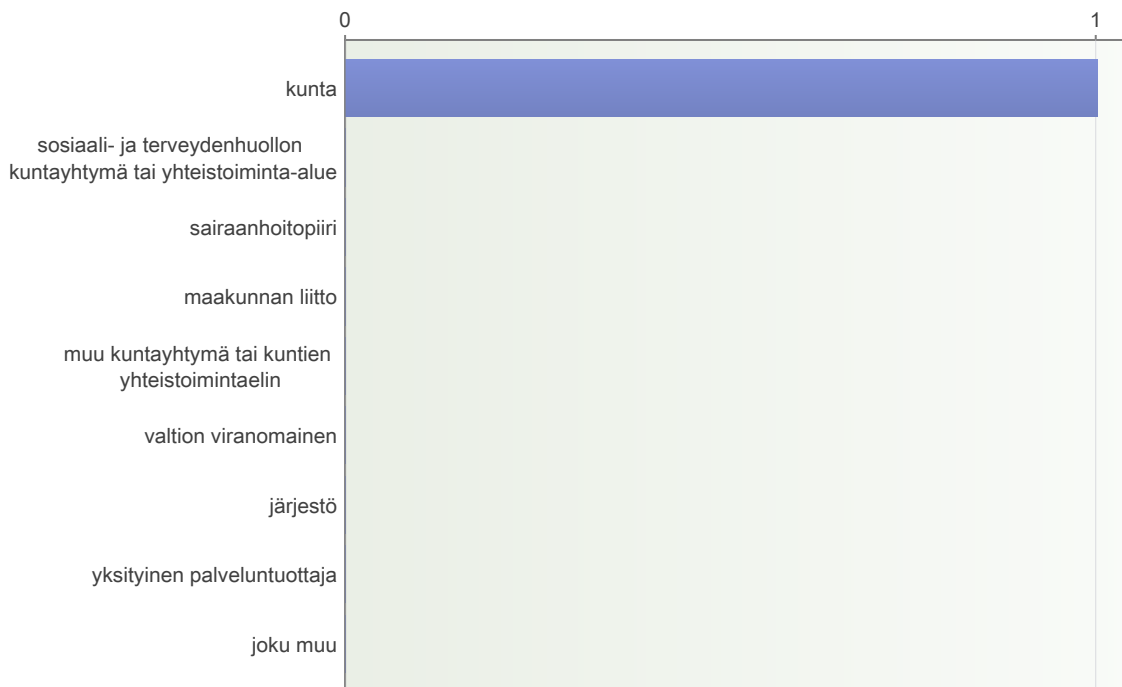
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Karvian kunta	Hanna Vainionpää	Tarja Hosiasluoma, tarja.hosiasluoma@karvia.fi, 0400221900	20.11.2017	Kunnanhallitus

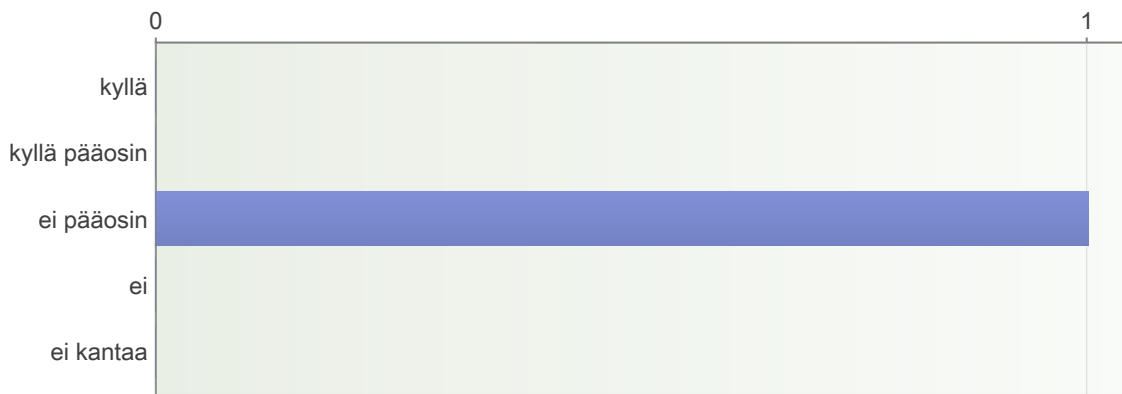
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

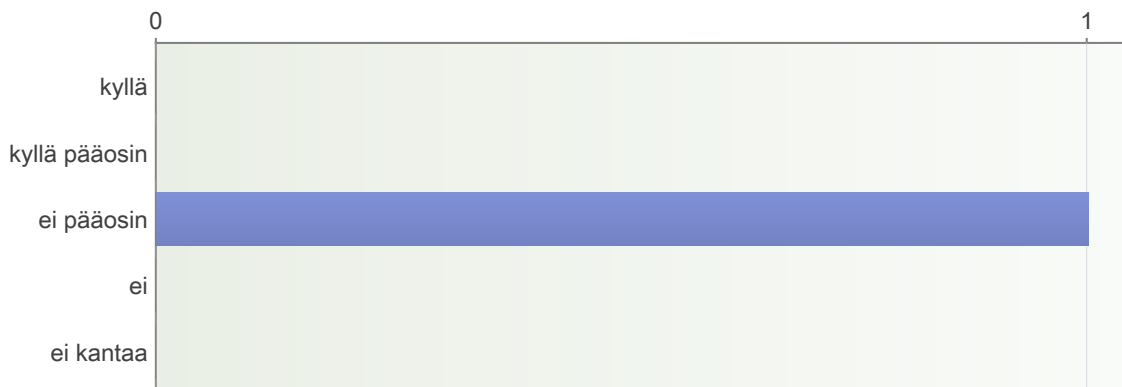
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapaus ei toteudu tosiasiallisesti kaikkialla, koska pienissä kunnissa ei ole taloudellisia edellytyksiä syntyä kilpailua. On hyvä, että maakunnan liikelaitos varmistaa palveluiden saatavuuden koko Suomessa, mutta tämä ei välttämättä juuri tuo lisäarvoa nykyiseen tilanteeseen verrattuna syrjäseuduilla. Maakunnittaisia eroja tulee varmasti olemaan, koska maakunnat ovat hyvin erilaisia.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

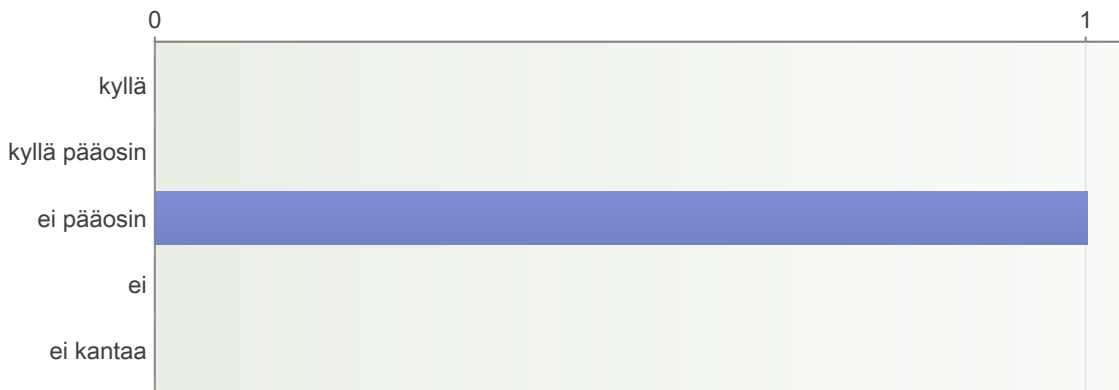
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Niillä paikkakunnilla kyllä, joissa riittää valinnanvaraa. Pitkät etäisyydet vähentävät asiakkaan mahdollisuuksia käyttää valinnanvapauttaan. Asiakkaalla pitää myös olla riittävä informaatio ja osaaminen, jotta hänellä olisi todelliset vaikutusmahdollisuudet palveluihinsa.

7. 3.Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

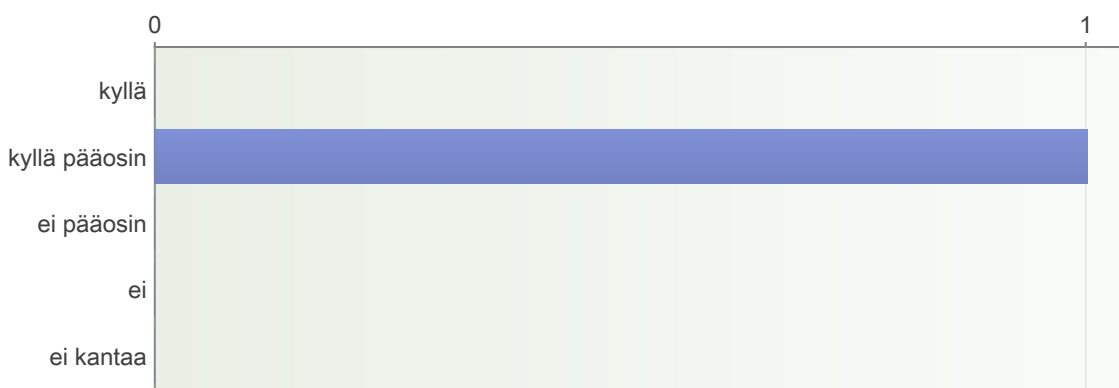
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tässäkin etäisyydet vaikuttavat siihen, mistä palveluja voidaan hakea. Palveluista täytyy olla myös riittävästi tietoa, jotta sopivia palveluita osataan hakea. Uudistus johtaa helposti siihen, että asiakkaan koulutustaso vaikuttaa hänen mahdollisuuksiinsa hakeutua hänelle sopivimpaan hoitoon.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

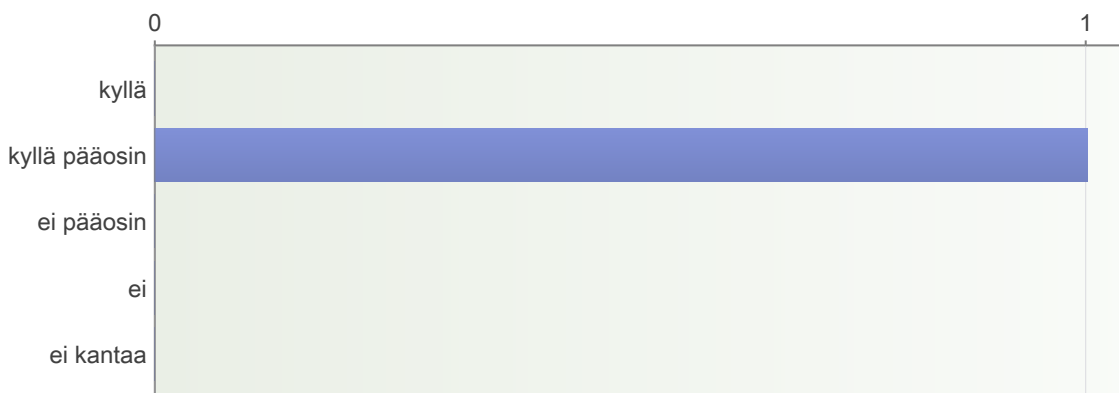
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Etäisyydet rajoittavat tässäkin ja palveluista täytyy tuoda asiakkaille riittävästi tietoa. Laaja-alaisia palvelutarpeita omaavat henkilöt tulevat tarvitsemaan runsaasti myös maksutonta tukea tarpeidensa mukaisten palveluiden hankkimiseen. Suurena haasteena voimme nähdä palveluiden yhteensovittamisen käytännön toteutumisen.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

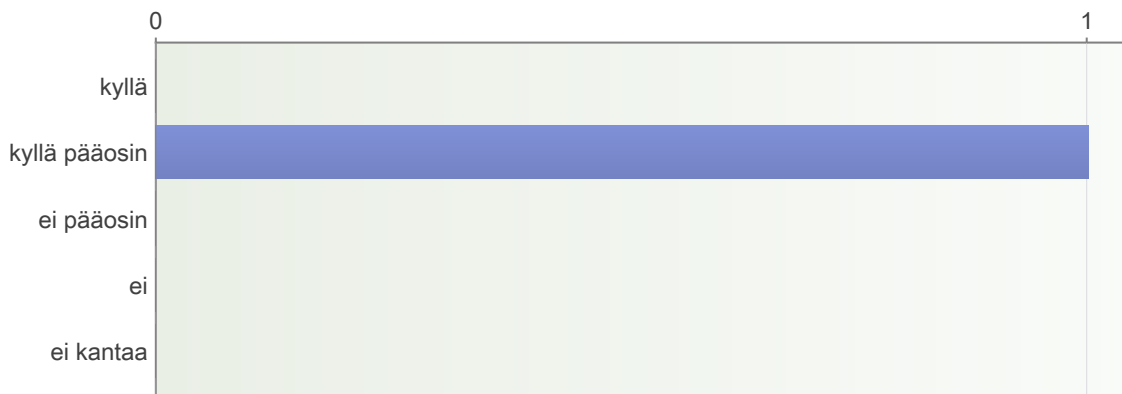
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos mahdollistaa kyllä palveluintegraation, mutta sen toteutumisen kansalaisen näkökulmasta on haasteellista. Palveluverkko voi näyttäytyä ainakin alussa kansalaisen näkökulmasta hyvin hajanaiselta ja vaikeaselkoiselta.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

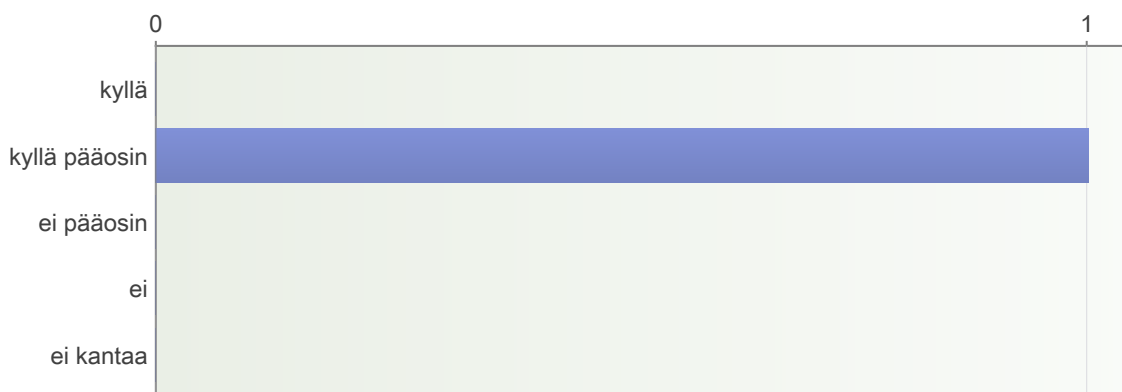
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Haasteena byrokratian lisääntyminen maakunnassa merkittävästi, vastuu palveluohjauksesta ja asiakkaan oikeusturvasta vievät paljon resurssia, mikä entisestään vähentää maakunnan kilpailukykyä suhteessa yksityiseen.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

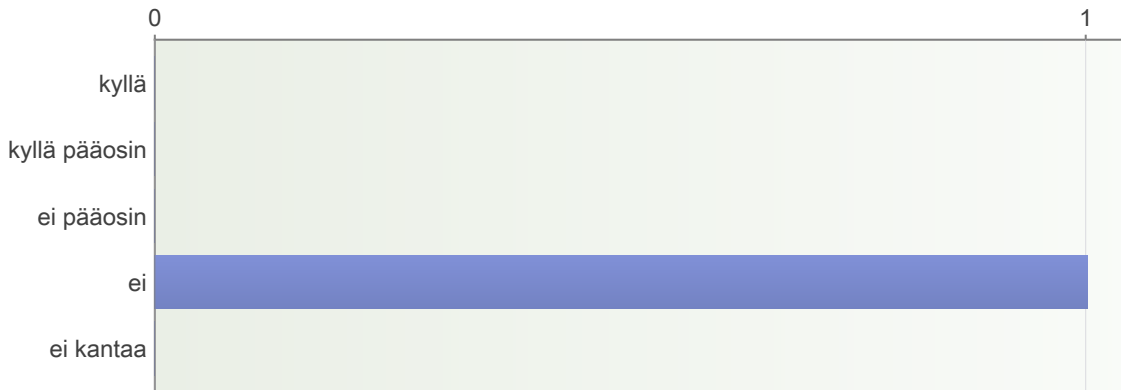
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- uusia innovaatioita syntyy varmasti sinne, missä on paljon palveluiden käyttäjiä ja tuottajia, mutta toivottavasti niitä syntyy myös tukemaan syrjäseutujen asukkaiden hyvinvointia. Toivottavaa on, että muutoksen myötä myös järjestökentälle syntyy hyvinvointia tukevia toimintatapoja ja työpaikkoja.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

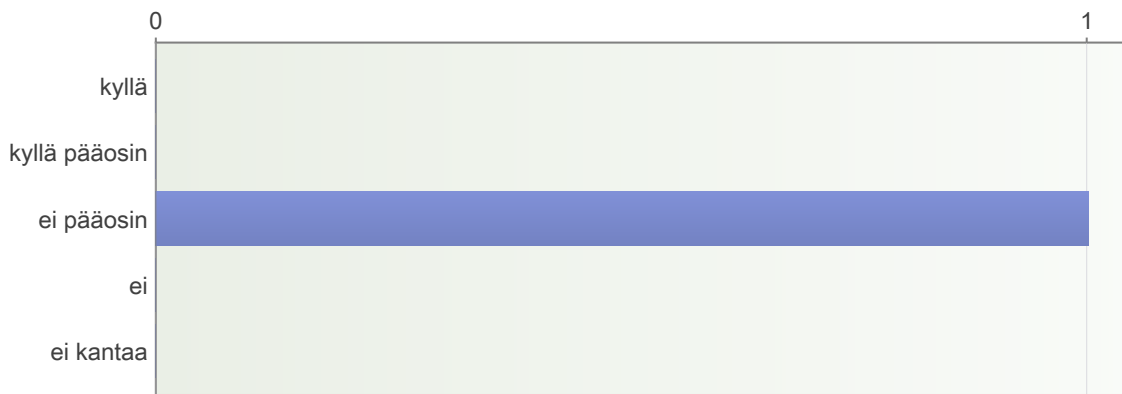
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksessa on useita kustannusriskejä. Julkisella sektorilla on velvollisuus hoitaa edelleen kaikkia, eikä sen välttämättä ole helppo nopeasti reagoida muuttuvaan palveluiden kysyntään. Toiminnan supistaminen ihmisten mahdollisesti valitessa yksityisiä toimijoita ei ole helppoa. Riskinä on myös se, että mikäli toimintaa keskittyy yksittäisille pörssiyrityksille, keskittyy heille myös saatavilla oleva henkilökunta, mikä voi lisätä kokonaiskustannuksia merkittävästi aikaa myöden. Säästöt edellyttäisivät myös palveluiden karsimista, mutta se olisi tehtävä niin, että palveluiden saavutettavuus valtakunnallisesti ei vaarannu. Palveluketjujen toimivuus ja riittävä panostaminen ennalta ehkäisevään työhön ovat ehdoton edellytys kustannusten hillitsemiselle.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

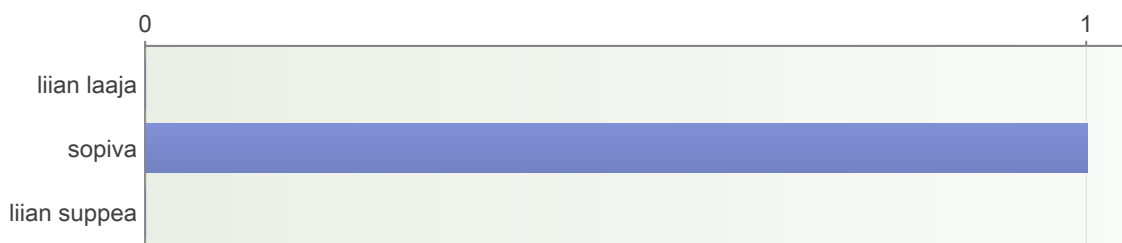
20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- lain tulisi määritellä lähipalvelut ja muutenkin tarkemmin se, miten palveluita tulee olla saavutettavissa maantieteellisesti.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

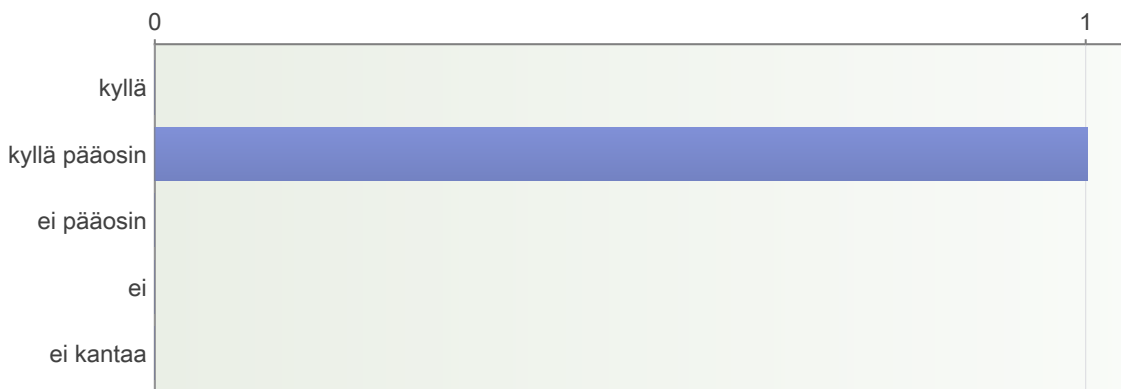

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

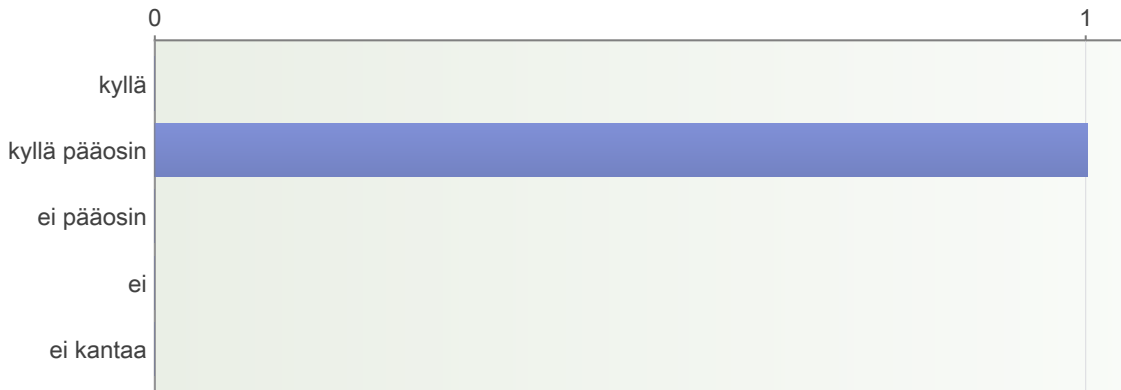

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

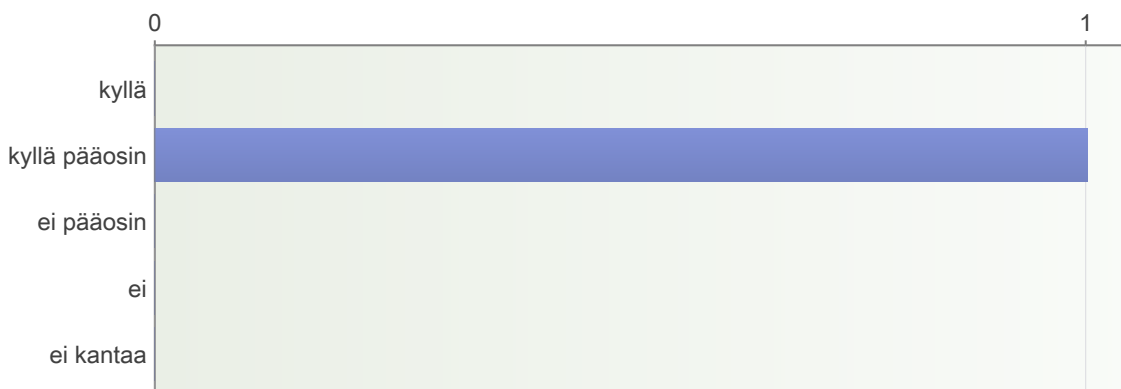

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- sosiaalihuollon konsultaatioryhmän tulee hyödyntää paikallistuntemusta. Sosiaalihuollon konsultaation tulee tapahtua fyysisessä läheisyydessä asiakkaaseen.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

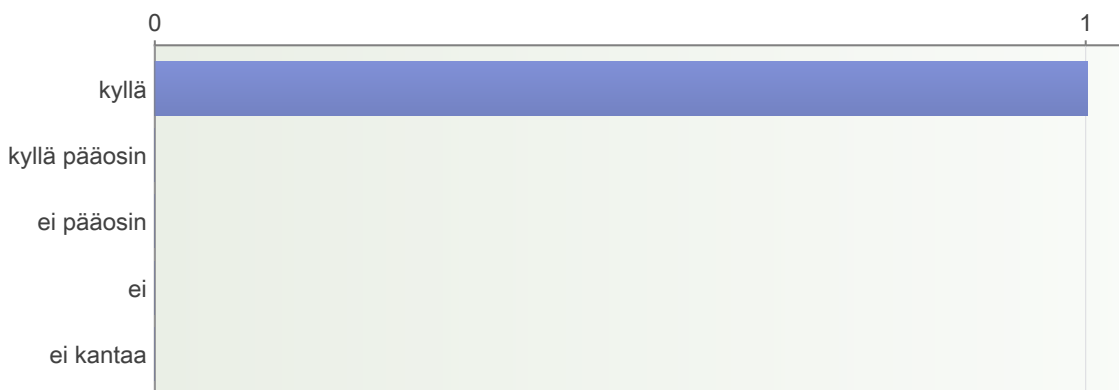

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

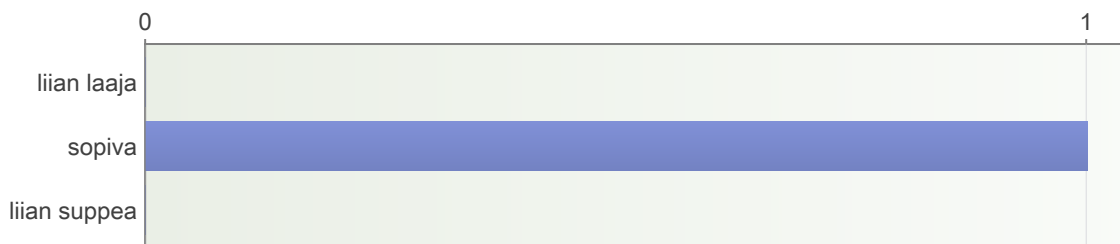

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

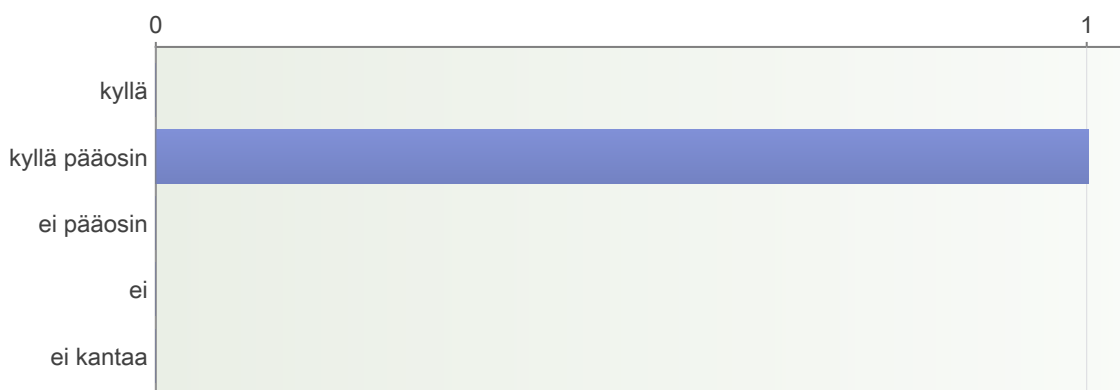

36. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- asiakassetelin käyttörajaukset ovat vain yksi pieni osa palvelukokonaisuutta ja kustannuksia. Vaaditaan jatkuvaa ja riittävää resurssointia kustannustietoisuuden ylläpitämiseen.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

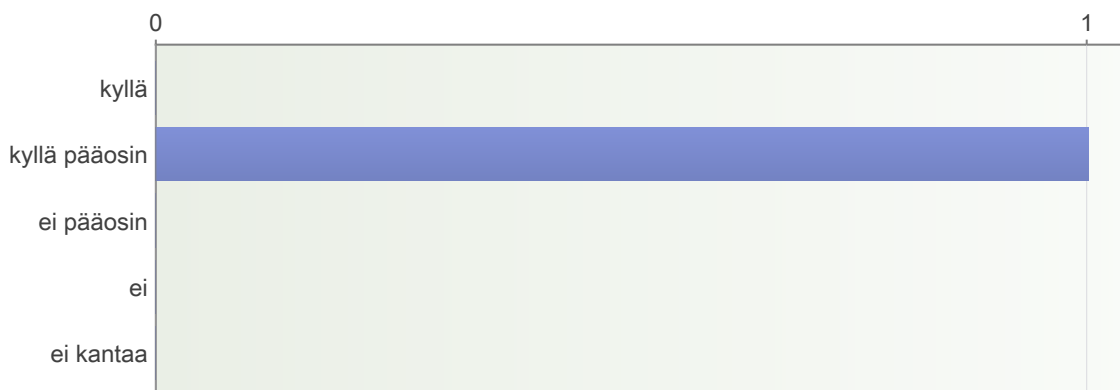

40. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

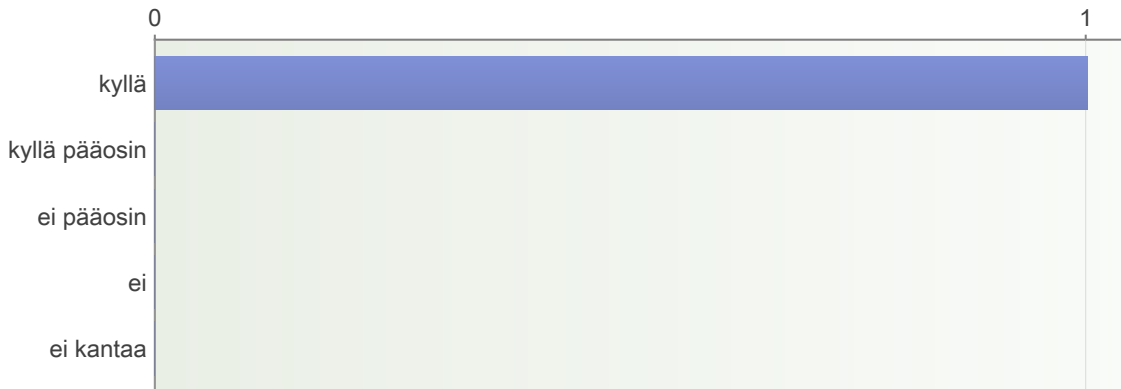
42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- maakunnalla melko laaja oikeus rajata setelin käyttöä.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

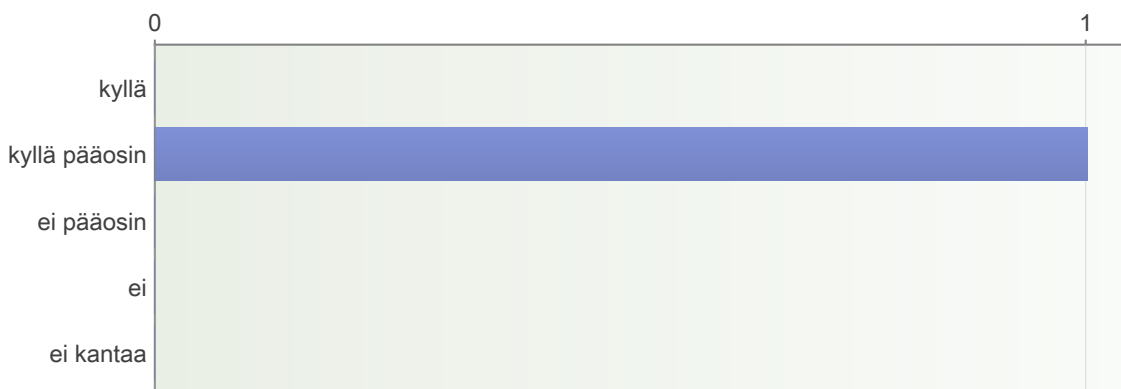

44. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

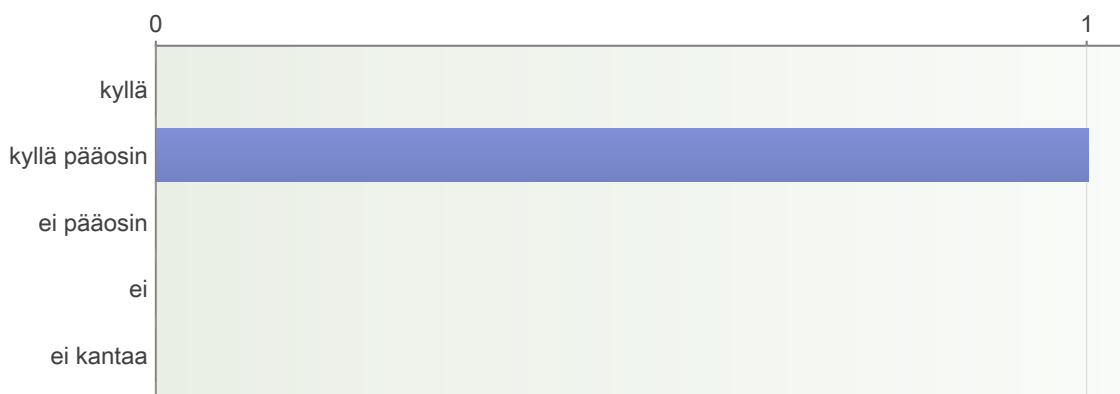
46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- tulee olemaan asiakkaiden näkökulmasta todella haasteellista, vaikka ohjaus olisikin hyvää. Eri palveluiden hinnoittelun ja asiakkaiden käyttämisen palveluiden hinnan korostaminen mm. vanhuksille voi myös aiheuttaa suurta syyllisyyttä resurssien käyttämisestä. Asiakkaan edunvalvonta tulee huomioida päätöksenteossa.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kokonaisuus on niin vaikeaselkoinen, että sen hahmottaminen voi olla vaikeaa, vaikka neuvontaresurssia olisikin paljon. Palveluiden antamisen arviointia ei voida suorittaa etänä.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

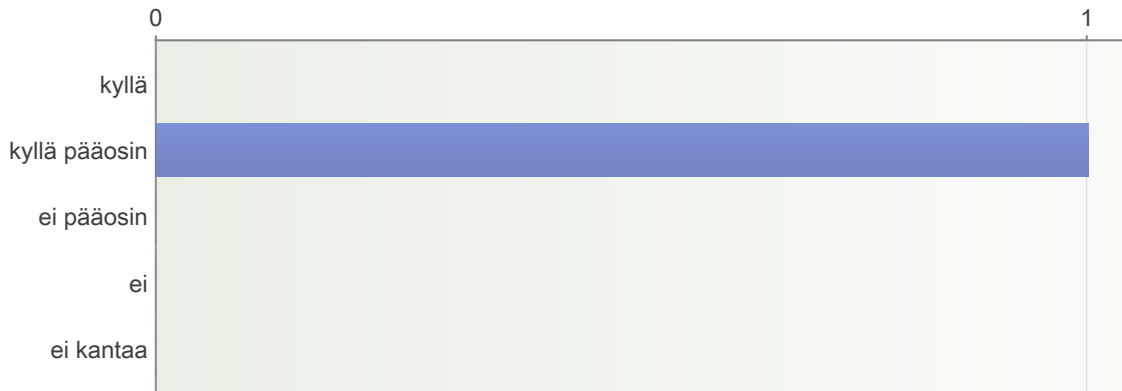

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

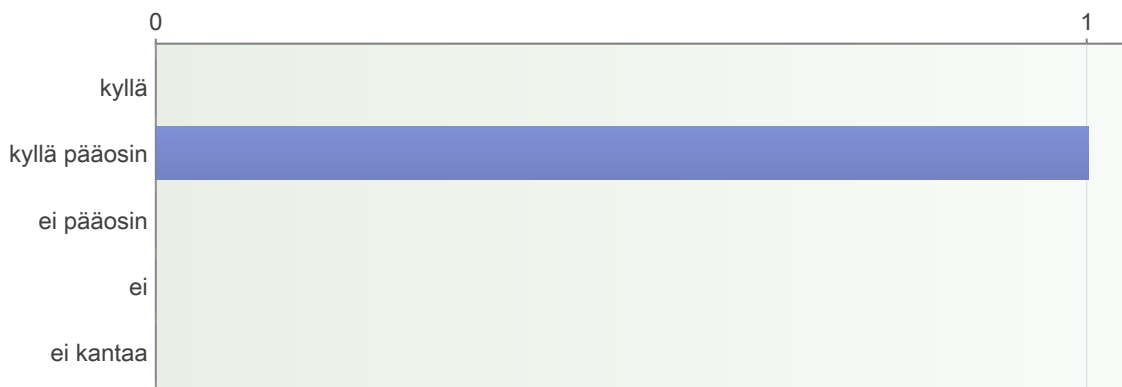
54. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan kannalta säännös on hyvä, mutta yksityisten palveluntuottajien kannalta maakunnan yksipuolinen oikeus muuttaa sopimuksia on epävarmuutta lisäävä tekijä. Säännös poikkeaa suuresti yleisestä sopimusoikeudesta ja sopimusten pysyvyyden periaatteesta.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

56. Vapaamuotoiset huomiot.

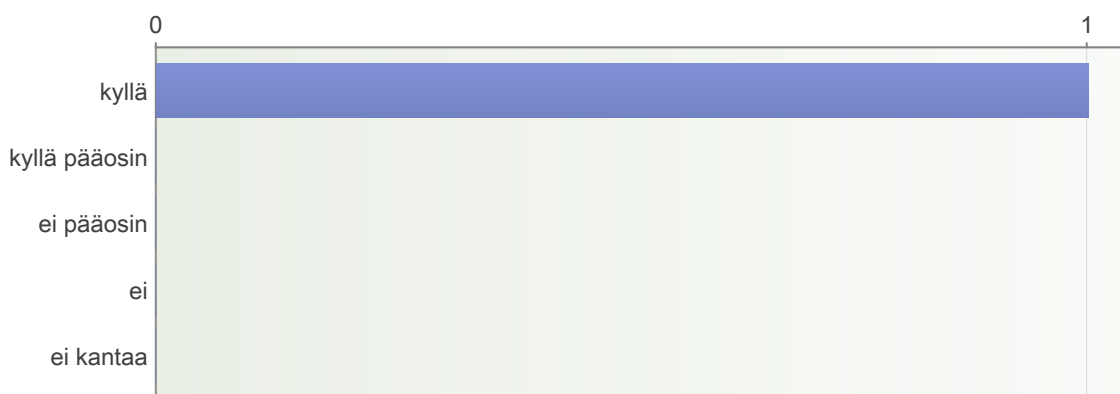
Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan oikeusturvan kunnalta on ristiriitaista, että asiakas voi vaihtaa suoran valinnan palveluiden tuottajaa vain 6 kuukauden välein, mutta palveluntuottaja voi tehdä olennaisia muutoksia palveluihinsa vain kahden kuukauden ilmoitusajalla. Velvoite ilmoittaa odotusajat on hyvä.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mietityttää, että miten käytännössä saadaan onnistumaan asiakaskohtaisen korvauksen perusteena olevien tekijöiden määrittäminen, ja jakautuvatko asiakkaat tasapuolisesti eri suoran valinnan palveluntuottajien kesken.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

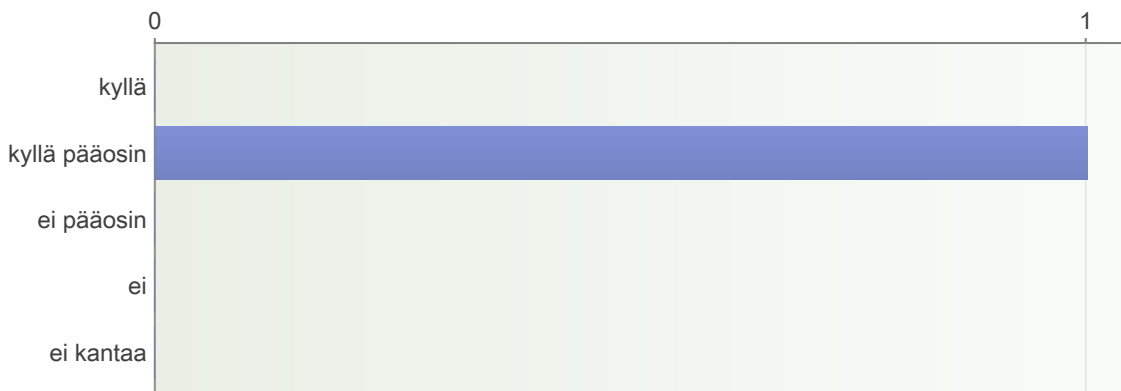

60. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

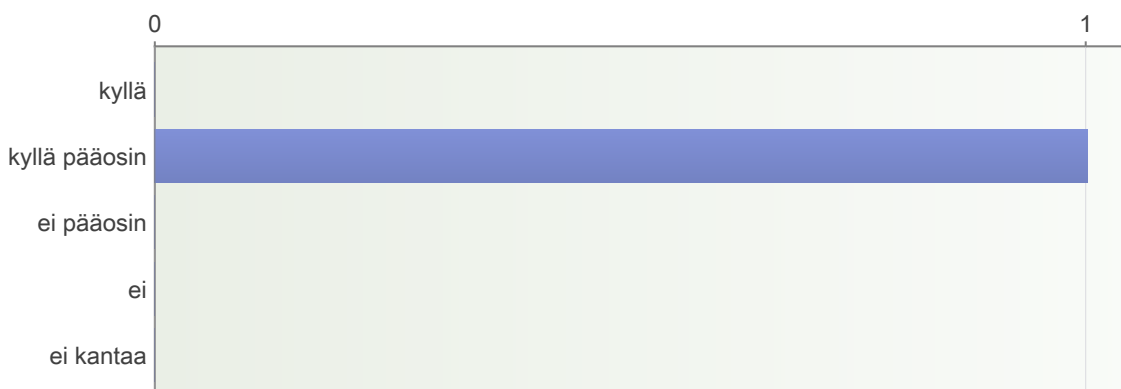
62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- yhdenvertaisuuden edellytyksenä on saman sisältöiset työehtosopimukset sekä esim. samanlaiset eläkevastuut.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

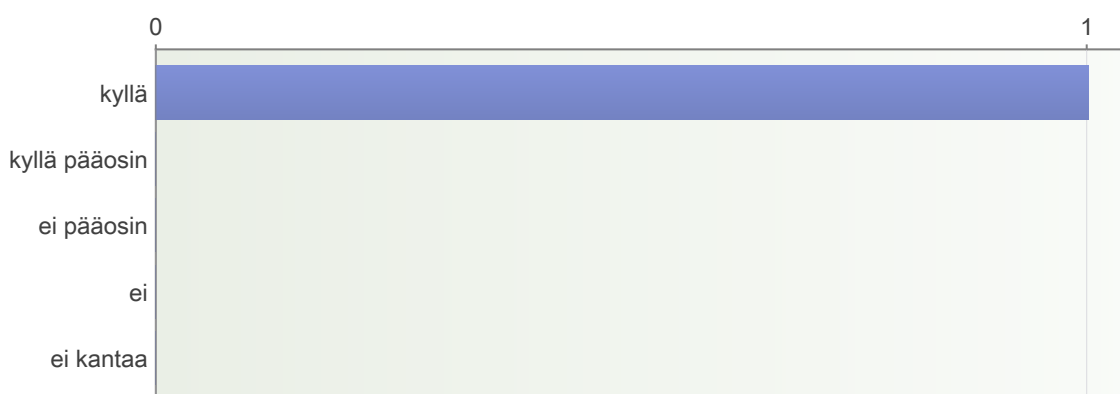
64. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Aikataulu mahdollistaa palveluiden saatavuuden muutoin, mutta ainakin tällä hetkellä on pulaa palveluntuottajista.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

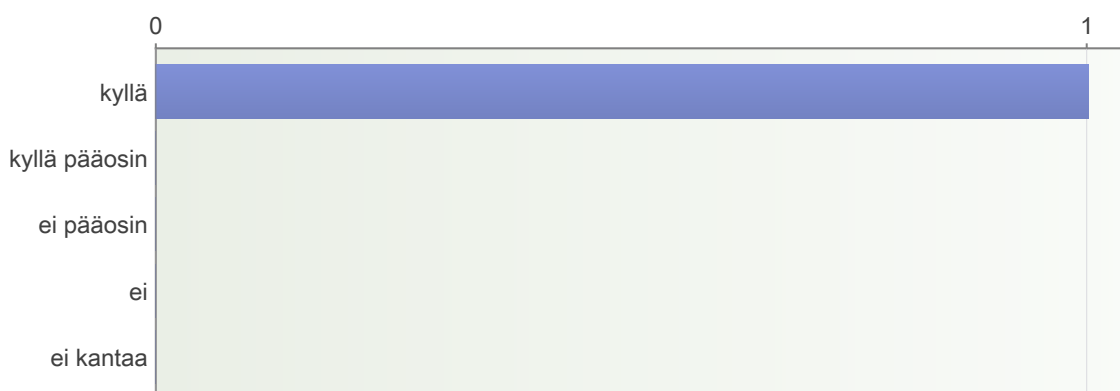

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

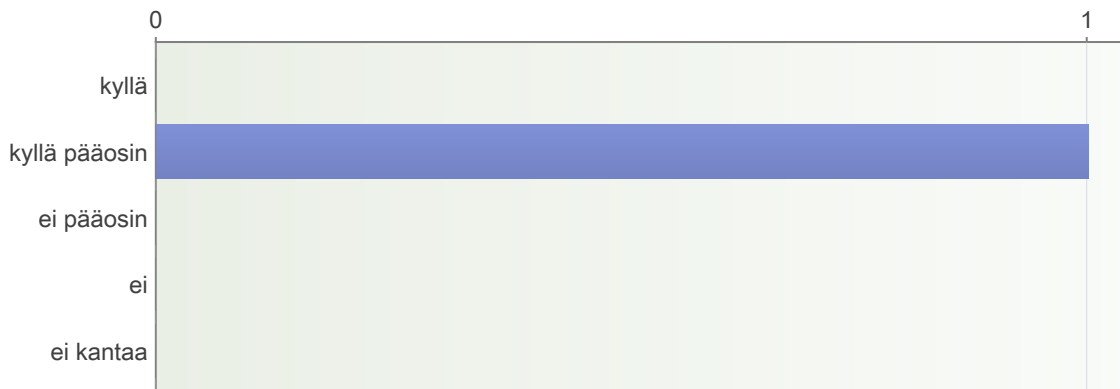

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

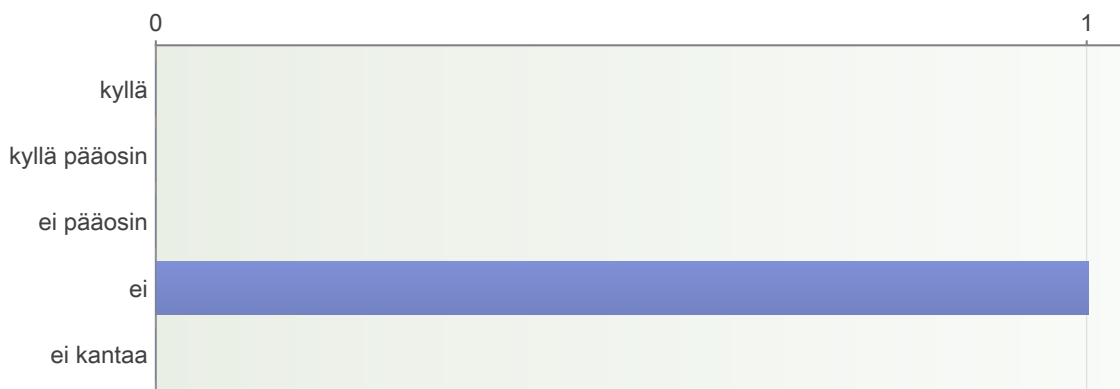
70. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- laki turvaa toimintaedellykset mikäli toimijalla on riittävä resurssi byrokratian hoitamiseen. Toiminnan kannalta merkittävän riskin muodostaa epätasainen kilpailutilanne ja vaihteleva toimijoiden määrä eri alueilla.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

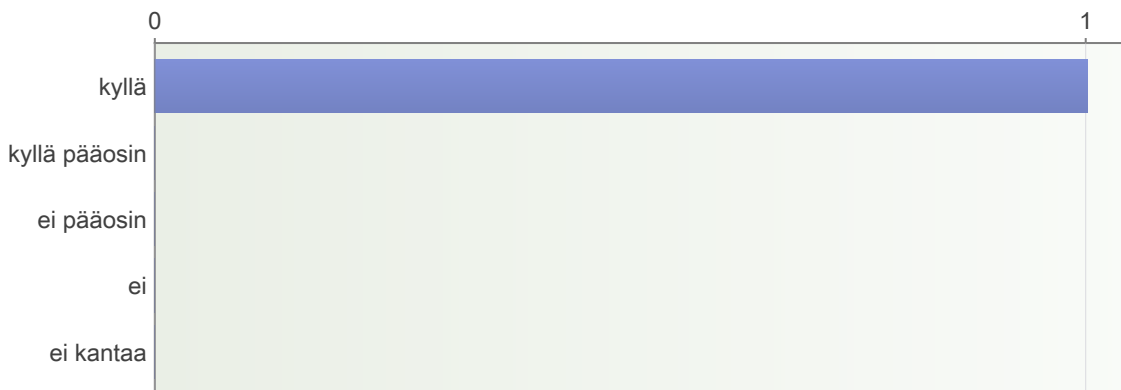
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli toimijoilta vaaditaan esim. tiettyjä kalliita tietojärjestelmiä tai raskasta sopimushallintaa, ei pienet toimijat välttämättä pysty aloittamaan toimintaa. Pienten toimijoiden voi myös olla hankala saada rahoitusta, koska minkäänlaisesta asiakaspohjasta ei ole takeita.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- oman organisaatiomme asemaan ei tällä ole merkitystä, mikäli uudistus ei nosta kustannuksia niin, että maakuntia jouduttaisiin rahoittamaan kuntien kukkarosta enempää. Toivomme, että uudistus luo uudenlaisia toimintamahdollisuuksia paikallisille toimijoille.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Miten huomioidaan kuntien ennaltaehkäisevän työn kannusteet? Nyt suunniteltu HYTE-kerroin ei ole riittävä jotta saataisiin säästöä palveluiden käytössä.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.